

„Corona este ereditară în linia bărbătescă a casei regale, după dreptul de primogenitură și în ordine agnatică.“

Dispoziția constituției imperiale care îl face împăratul (articolul 11) cuprinde numai următoarele cuvinte:

„Președintele consiliului federal îl are regele Prusiei, care poartă numele de împărat german.“

Atât și nimic mai mult. Indisolubilitatea titlului de împărat de cel de rege nu e prin nimic și nicăiri formulată.

Noul împărat e unicul fiu al răposatului. El s'a născut la 18 Octombrie 1831, azi d'ér e de 57 de ani.

Pe lângă instrucția militară, d'ensulă a primit și o îngrijită instrucție științifică și literară. Profesorul său a fost renumitul istoric și archeolog Curtius. Trei ani a urmat la Universitatea din Bonn, unde s'a consacrat studiului istoriei și al dreptului.

Ca toți fiii de regi și împărați, Frideric Wilhelm a urcat repede scara rangurilor militare. La 1854 era maior, puțin în urmă colonel și îi se dete de adjutant personal colonelul Moltke, actualul mareșal.

El luă parte la războiul Danemarcei, în statul maior al mareșalului Wrangel.

La 1866 căpeta comanda supremă peste armata a doua, birui în mai multe locuri, f' b'atut la Trautenau, d'ér asigură victoria decisivă dela Königgrätz prin aceea, că sosi nu armata sa, în urma unui marș forțat, tocmai la timp pe câmpul bătăliei.

În anul 1870, prințul de coronă luă comanda trupelor Germaniei de sud. Câștigă bătăliile dela Weissenburg și Wörth și luă parte la bătălia dela Sedan. În urma ei, împăratul îi dete cea mai înaltă distincție făcându-l mareșal. Pentru întâia oară se întâmplă acesta unui prinț din familia Hohenzollern.

La 2 Martie Frideric intră cel d'ânteu în frunta trupelor germane în Paris.

După război, prințul de coronă, care luă o via parte și la politică, f' trimis pe rând în Austria, Italia și Spania, spre a strînge legăturile de prietenie între Casa germană și celelalte familii domnitoare.

Noul împărat e însurat dela 29 Septembrie 1855, cu Victoria, fiica cea mai mare a reginei Angliei. Opinia publică engleză era pe acele vremuri mare parte ostilă acestei căsătorii.

Noul împărat german e foarte popular. Germanii îl iubesc pentru principiile lui liberale, pentru caracterul lui simplu și pentru dragostea ce arată burgezimei și poporului. În timpul b'olei

din urmă, această dragoste s'a manifestat de multe ori.

SCRILE ȚILEI.

I. P. S. Sa Metropolitul *Miron* Romanul a fost în zilele acestea la Pesta, de unde s'a întors Luni, spune „Telegraful Român.“

Consistoriul *bisericii evanghelice* de conf. augsb. din Ardeal s'a întrunit pentru mai multe zile în Sibiu.

Ungurii din *Deva* au plănuit înființarea a două clase ale unei *școlii superioare de fete* și au cerut ministrului *Treffort* bani. Ministrul a cerut și el la r'ndu-i, ca orașul să dea pentru această școlă locală, lemne de încălțit și toate utilitățile necesare, căci altfel nu se p'ote înființa școlă. Representanța comunală a hotărit să contribuie cu câte 500 fl. pe an pentru această școlă și totodată să se atragă atențiunea ministrului asupra fundațiunii ce a întemeiat-o Dr. Fodor pentru înființarea unei școlii de fete fără confesiune în *Deva* și care se administrează de consistoriul ev. ref.

În comitatul *Solnoc-Doboca* se va face *rucutarea* în anul acesta în următoarele zile și în următoarele centre ale cercurilor de asentare: În *Betlent* la 19, 20, 21, 22 și 23 Martie n.; în *Chechiș*: la 26, 27 și 28; în orașul *Gherla* la 31 Martie; în cercul *Gherla* la 3, 4 și 5 Aprilie; în *Deș* la 7, 9, 10, 11 și 12; în *Ciachi-Gărbau* la 13, 14 și 17 Aprilie; în și pentru orașul *Deș* la 19; în *Honda-mare* la 21, 23 și 24; în *Lăpuș* unguresc la 26, 27, 28 și 30 Aprilie.

Inundările provenite din desghețul din ultimele zile au pricinuit în multe părți *marî stricăciuni*.

După cum scriu foile unguresci, în *Vințul de jos* oamenii sunt foarte înfrigați din cauza dinamitei; despre care și noi făcuserăm amintire, că s'a confiscat din biserica reformată din *Vințul de jos* și se află de prezent în pivnița solgăbirului de acolo. Cei din cancelaria la casă de o eventuală exploziune a dinamitei se află în totu momentul în pericolul de a se înălța spre ceru. „*Kolozsvar*“ e îngrijat pentru acesta și le impută mare ușurință celor cari se încumetă a ține această dinamită în comună.

Despre concertul ce l'a dat d-l *Georgescu* în cercuri private în *Arad*, „*Tribuna*“ e informat că publicul a

fost pe deplin satisfăcut de concertul tinerului artist.

În ședința dela 7 Martie n. a comitetului reuniunii arheologice unguresci din *Deva* ceti profesorul dela școlă re-fală *Kiraly* (fost *König*) raportul în a-facerea *monografiei comitatului Humedora* ce are să se scrie. S'a încins o via discuțiune, deoarece raportorul dorește ca opul să aibă o basă științifică, pe când ceilalți membri doresc o edițiune mai populară ca să se lătească în popor.

Negreșit în interesul maghiarisării numai câtă socotela de acasă nu se potrivește cu cea din țergu.

În întrunirea de Sâmbătă sera a redactorilor „*Revistei Noue*“ din *București*, d-l *B. P. Hașdeu*, directorul *revistei*, a cetit unu studiu asupra *Mănăstirii dela Curtea de Argeș*, care r'etornă legenda cu *Neagoe Vodă* și cu meșterul *Manole*. Studiul se va publica în amintita revistă.

În urma lipsei ce bantue și decăderei afacerilor, industriașii din *Medias* au hotărit să înfiinze o asociațiune, ca să și mai ajute în nevoile lor.

„*Aradi Közlöny*“ spune, că fișantul comitatului *Trencin* va trimite în curând la *Arad* 100 de *băieți slovaci* pentru înmulțirea elementului maghiar. Inspectorul scolar *Varjassy* e însărcinat cu maghiarisarea acestor sermani b'ieți slovaci.

Foia oficială rusă „*Esthländische Gubernial-zeitung*“ publică unu *ukaz* al senatului guvernului din *Petersburg*, în puterea căruia *preotul ev. german Herschelmann din Hager* își perde toate demnitățile, titlurile și drepturile, și e condamnat la 4 luni închisore grea, precum și la depărtare pe viță în cele mai depărtate ținuturi ale Siberiei, „fiind că a defaimat biserica rusă“ și „a împedat trecerea dela credința evanghelică la cea rusă.“

Ce triste misiuni culturale!

Correspondența „Gazetei Transilvaniei.“

Băgau, 4 Martie 1888.

Domnule Redactor! Deși poporul român are de a se lupta cu multe neajunsuri, totuși consciu de viitorul său își dă silința în toate părțile a se cultiva după putință. Éta, Domnule Redactor, încă unu exemplu demn de imitat:

În 4 Martie pe la orele 3 d. a. călătorind prin *Băgau* am vedut mai mulți tineri îmbracați s'erbătorește, stând în așteptare înaintea școlii, orecum cuprinsi de unu doru fierbinte. Eu încă

curiosu nu m'ă putui reține fără a i întreba, că ce așteptă ei acolo. Atunci unu începe a m'i istorisi, că ei în num'ru de 27 își încep'ndu din 16 Noembrie an. tr. în toate serile câte 2-3 ore au învățat în școlă a ceti, a scrie și a cânta și acum așteptă pe directorul școlii ca să depună esamenul și apoi să li se permită a cânta și ei în coru cu cei 8 cořiști de plugari din anul trecut, ba m'a rugat ca să iau și eu parte la esamenul lor.

Deci curiosu a vedé unu esamen de adulți, m'am determinat numai decăt și predându m'i bravulu învățatoru lucrările scripturistice în num'ru de 27, le perecuriam cu admirațiune, căci mare parte dintr'însele erau scrise cu atăta diligență, câtu s'ar puté dice că le-a scris cine șcie ce gimnastu. Intr'aceea s'osindu directorul școlii s'a început esamenul cu „*Imparate ceresc*“ cântat în coru, apoi „*Tatalu nostru*.“

Er la obiectele propuse m'au adus în uimire răspunsurile dela băbați dela 19-40 ani din Istoria patriei dela anul 105 d. Chr. până la m'ortea lui *Michail Eroul*. Apoi socotela pe tablă se făcea în totă regula, cetirea la unu mergea mai cu greu, er cântulu bisericescu fiind separat în patru voci își înălța inima.

După esamenu directorul școlii în cuvinte p'etrușd'tore arătându și mulțămirea cu progresulu făcutu, mulțămindu învățatorulu pentru silința ce și-a dat în serile de ernă a învăța pre aceea, cari acum numai aveau nici ideia de scrisu, cetit și cantu bisericescu, propune ca să se înfiinze o bibliotecă școlastica conținendu opur de rugăciuni, economie și petrecere și așa parte în școlă parte pe acasă mai cetind se nu uite ce au învățat, ceea ce s'a și primitu.

După esamenu urmă o petrecere în școlă cu judele comunalu, curatoratul bisericeci în frunte și apoi cântările naționale: „*Latina ginte*“, „*Fiică de Român*“, „*Unu imn școlastic*“ ș. a., executate cu atăta dulcetta, încât ar fi creștut o mulu că se află într'o societate alasă culturală.

Onore zelosului învățator *Basilii Martinu*, carele fără de nici o remunerare acum în două ierni toate serile a dat instrucțiune adulților și încă cu succese strălucite. Dée ceriulu ca să și afle mulți imitatori!

Unu călătoru.

Munții apuseni, *Abrud*, 6 Mărtisor 1888.

Domnule Redactor! Nulla dies sine lineă. La judecătoria de cercu din *Abrud*, s'a petrecut în 3 l. c. o scenă, carea ține încă pre toți oamenii de bine într'o continuă agitațiune.

Merită această scenă a fi cunoscută

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

(2)

DICTIONARU POPORALU.

Cuvinte romănesci din jurul Năseudului, de popor graie și totu pentru popor alcătuite.

Adunate de dascălul *Juliu Bugariu*.

(Urmasor din Nr. 261-265 din „G. T.“ anul trecut.)

336. *Poclonă*=complimentu.

Și la elu cum ajungea,
Departu poclonu făcea.

Notă. Poclonul este cea mai perfectă formă de salutare. Dcă sub masca onorei s'ascunde de multe ori înșelăciunea, atunci sub poclonu s'ascunde totdeauna o tabără înțergă a intereselor.

Poclonul aparține lucrurilor, care nu însemnă nimic. A face cuiva un poclonu, este a țî indoi spinarea după o anumită lege, în unghiuri variate dela 20-120 grade; bene notandum însă: această mișcare se face fără de voie și fără d'a te gândi, că ce faci! Unu contra poclonu este așa d'ér o „oficioasă asigurare“ a celui ce-lu face, cumcă și elu s'ce a-și incovăia spinarea, fără d'a se gând la aceea, ce face — tocmai ca celu dintăiu!

După gradulu de incovăiare a spinării se p'ote deduce, câtă onore se dă acelora, cari se întelnesc. Acesta este unicul folosu, ce-lu au poclonele.

Unu coconășu fără de bani p'ote fi

atātu de curtisanu, și atātu de înțeleptu, pe câtu vré; elu face poclonele cele mai adēnci (de stă se-și rupă spinarea); deoarece elu este celu mai micu între conțetănenii săi! . . .

Poclonulu este interesulu ascunsu sub toga onorei. Fi siguru, că totdeuna numai acela țî-se complimenteză, care se n'ndeleșcesce pururea a face cercuri cu capulu, și mecanicesce își incovăia spinarea, seu acela care e lipsitu de ceva și tu'i poțî da ajutoru!

Romănul sătenu — talpa țerii — nu cunosc poclonulu și nici nu-lu folosesce. *Bine face!* Romănul nu a cerșitu grafiă nici când; d'că a cerat cândva ceva dela cineva, a făcutu o pe baza dreptulu ce îi competea! Totu astfelu face elu și astăzi! *Ce e alu lui cere, nu cerșesce. — ce nu e alu lui — nu-i trebuiesce!**

337. *A'*=prescurtare din *adă*, adecă: dă-mi, se-mi aduc.

„Adă-mi soră, a' se béu!
Bine sciu eu gândulu t'eu,
Fie-ți casa ulița
Și cămăra rășnița!

(Baladă popor.)

338. *Pologu*=iarbă cosită și uscată, d'ér încă nestrinsă.

**)* A se vedé mai pe largu articolulu meu „Despre salutare“ publicatu în „Gazeta poporului“ pro 1887 Nr. 3.

Mé duseiu a strînge fēnū
Pe luncă'n dealulu bētrānū
Cu doruțulu mândrii'n sinū.
Strîneseiu două, trei pologe,
Dorul la pāmēntū mă trage etc.

339. *Smēnciōcā*=jōrdā, nuia, vergașu.

340. *Urgie*=lucru care nu-ți procură ceva impresiune plăcută, în care nu poțî întēlni ceva esteticu.

Cine-i singuru pe moșie
Nu ia fie-ce urgie.

341. *Roteiu*=oile mai multorū economi strînse la olaltă.

Ia-mē, bādița, pe mine,
Că te-oiu ține foarte bine,
Că mie tata mi-a da:
Unu boteiu mare de oi
Și pēcurării vre-o doi!

342. *Seliacū*=sēracu.

Seliacū inimă lină.
Cum te calcă rēii'n tină,
Fără nici unu picu de vină!

343. *Grosū*=trunchiu, butuc, bērnă grōsă.

344. *Spuză*=unū felu de cenușă de forma fulgorū de zăpadă

Frunđă'n buză,
Turță'n spuză,
Mōrte'n reneșă!

345. *Tērū*=coliba și staululu pentru oi.

346. *Ciopocū* pl. ciopocuri=unelte, re-

chisite. De aici verbul „a ciopocori“=a lucra ceva.

347. *Cinbre*. Vedī „ciopocu!“

347. *Năpaste*=invinovățire. De aici verbul „a năpastu“=a invinovăți.

349. *Guturaiū*, gutănaiū=trōhnă, catarh.

350. *Găfăiescū*=resufu din greu.

351. *Pogistescū*=prăpădescu; exterminēzū, factu se nu mai fie pe lume. — La bătutu de l'a pogistitū.

353. *Gărdeiu*=turmă mică de oi ori mnei.

353. *Roșteiu*=unū felu de lésă, în miniatură, ce substitue ușa la înțrării mai mic. Suntū case țărănesci prōvedute și cu ușă și cu roșteiu; ușa din lăuntru, roșteiulu din afără.

Și se mă dărăburēscū
Și din mine se cioplēscū:

Lemne lungi
În patru dungi.
Și ușă
La temniță

Și roșteie la pivniță etc.

(Baladă popor.)

354. *Andălire*=pornire, plăcere.

Când voiniculu *andălia*
Maică-sa din graiu graia etc.

(Baladă popor.)

de toți, cei ce se interesează de administrația justiției la noi, ca să se poată face o idee despre organele cheamate a împlini cel mai ardent postulat al poporului contribuabil.

Esecutorul acestei judecării Szabó Lajos, de profesiune săpunar, fu chemat înaintea judei spre a fasona sub jurământ, decă a încassat său ba o sumă de 300 fl.?

S'a prezentat deci cu multă humor și făcându-se atent la sântenia jurământului și la funestele urmări ale perjurului: „cu inima liniștită“ a fasonat că suma de 300 fl. n'a primit o dată.

Scena acum se începe. Judele provocă pe executor să confirme fasionarea prin jurământ. Fasionantele pune mâna pe „inima liniștită“ și exprimă cuvântul „Eu.“ Atunci partea probatoare intrerupe depunerea jurământului cu următoarea dicție pronunțată în limba executorului adecă în limba ungurească: „Domnule judecător! Nu atât din cruțare câtă acest om nefericit, ic mai multă din cruțare câtă familia sa, nu-i concedeți a depune un jurământ fals. Pentru că eti reversul scris și subscriș de densus în prezența a 2 martori, care se probează pe deplin încasarea sumei de 300 fl. v. a.“

Numerosul public ascultător era nimit, amplexat schimbau fețe, judele era emoționat, advocații adencu consternați.

Și ce a făcut fasionantele Szabó Lajos? A întors costul și vedânduși reversul scris și subscriș de densus a esclamat cu voce înaltă: „Da, este adevărat, acest revers este scris și subscriș de mine, și este adevărat, că suma de 300 fl. am încassat-o.“

Acetă din urmă fasionare apoi a întarit-o cu jurământul prescriș prin procedură.

La acetă tragedie justițiară nu mai face nici un comentariu. Cei cheamați cetescă procesul verbal luat în acetă cauză și apoi decidă în cercul compeținței lor, decă o atare personă mai pôte figura ca organu justițiar.

Poporul din munți la timpul său va sci să se folosescă de acetă actă caracteristică. *Castor.*

Constanța, în Dobrogea, 5 Martie n. 1888.

Domnule Redactor! Permite-ți-mi a vă face cunoscută petrecerea cu danțu ces'a dat în sera de 3 Martie [20 Faur], pentru un scopu filantropic.

Inceputul a fost la 8 ore sera, sala a fost atât de cu gust aranjată, câtă totu publicul, care număra peste 420 de persoane, o admira, ceva ne mai pomenit în Constanța, după cum a firma el.

Publicul care a luat parte la acetă serată seu mai bine dist bal, căci era și mascată a fost alesu, puctându lua parte numai persoane invitate. Cu tôte acestea, cum dicitu, a fost lume multă și care de care era mai frumosu și mai comicu costumatu.

Petrecerea a decurs în cea mai bună ordine până la ora 6 dimineața sub presiudiu d-lui Gafenco, directoru altă gării din locu. Acetă petrecere va rămâne o dulce suveniru tuturor partici-pantilor.

Maioritatea participantilor au fost Români. Eri costumele lor il făceau pe om a'și inchipui și a vede cum se îmbrăcau poporele și diferite națiuni în seculu trecut. Bărbați au fost peste 220 și restul femei. Venitul e destinat pentru înființarea unui spitalu ce va aparține gărei.

Venitul acestui balu a fost de 5000 franci, afară de cheltueli. *Dobrogeanul.*

Intemprări diferite.

Fecunditate. Florica Bogdanu din Aiudulu de susu, maritată după Ioan Sima, a nascutu în 26 Februarie 3 fete care trasesc și sunt sănătose împreună cu mama lor.

Literatură.

Școla și Familia, foie pentru părinti și invetatori, Nr. 20 și 21 au urmatorulu cuprinsu: Educațiunea fizică, după Spenser de *G. I. Bogdanu.* Invetămintulu educativu după Fröhlich de *un amic alu foiei.* Lecțiuni practice din fizică de *I. Darin.* O sedintă pomologică, de *G. M.* Din viața furnicilor de *Ip. I.* Sciința și credința de *F. Bibliograf.* Diverse.

Familia, diaru beletristicu-literaru cu ilustrațiun, apare odată pe septemăna în Oradea-mare. Anulu XXIV. Redactoru *Iosif Vulcanu.* — Nr. 9 dela 11 Martie n. conține: O frunză n ventu, novelă, de *Carmen Sylva.* — Oh, nu întrebați!... (poesie), de *Smara.* — Istoria Banatului timișan, de *V. Grozescu.* — Nunta lui Figaro (comediă în 5 acte), tradusa de *N. A. Bogdanu.* — Poesii populare, culese de *I. Popoviciu.* — Din viața de București, de *A. C. Șor.* — Represen-tațiunea teatrală din Orăștia. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Ce e nou? — *Economa bună* (ilustrațiune).

Amicul familiei, diaru beletristicu și enciclopedic literaru cu ilustrațiun, apare de 2 ori pe lună în Gherla. Anulu XII. Redactoru și proprietaru *N. F. Negruțu.* Fascicululu 5 dela 1 Martie n. cuprinde: Literatura provençală (urmare), de *Dr. Gregoriu Silasi.* — Județulu (romanu istoric), de *Th. Alexi.* — Dorulu copilei (doină originală), de *Vasiliu Budescu.* — Din meseriile sociale (novelă), de *Paulina C. Z. Rovinariu.* — Visiunile. — Tu ai rămas curată (poesie), de *G. Simu.* — Strada *Carmen Sylva* (romanu), de *Th. Alexi.* — O serbare la Ființa supremă, de *Iwan Turgenieff.* — Călătorie

imprejuru pământulu în 80 de zile etc. — Diverse. — Balu la curtea regală din Budapesta (ilustrațiune). — De ce îmbetrănesce o mare parte a tineriei la studii [ilustrațiune] etc.

Mulțămita publică.

Cu ocașiunea ținerii esamenulu semestruului I. la școla noastră centrală grănițarescă de reuniune din opidulu Hațegu în 4 Faur a. c. s. n. am fostu fericiți a număra între amicii școlei și ai tineriei studiöse și pe Ilustr. bărbatu *D-lu A. de Casan* c. r. v. -colonel în activitate.

Acestu Ilustru bărbatu din propria inițiativă a remuneratu pe fiecare scolaru eminentu, 11 la număr, și pe 2 apropo eminenti cu câte 20 cr. v. a.

Deci pentru acetă marimimoseitate subscrișul, în numele copiilor împărțășiți și din partea direcțiunei scolare, îi aduc pe calea acetă cea mai caldursă mulțămita.

Hațegu, în 10 Aprilu 1888.
Nicolae Sanzianu
inv. dir.

Avisu.

În conformitate cu conclusulu adunării generale, ținută la 26 Februarie 1888, terminulu pentru subscrierea acțiilor noue ce se esmite de institutul de creditu și economii „Ardeleanu“ societate pe acții s'a ficsatu pe 15 Martie 1888 la 8 ore a. m.

Subscrierile se facu în localulu institutulu, unde se pot vede și condițiunile respective.

Orăștia, la 10 Martie 1888.
Diracțiunea.

SCRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Berlinu, 15 Martie. La inițiativa lui Bismarck s'a întrunitu conventulu seniorilor camerei deputaților la stătuire. După uu schimb de idei comunu au convenitu cu toții, că cea mai bună modalitate spre a corăspunde prescrierilor constituțiunei va fi, decă noulu împăratu va adresa câtră ambele camere ale dietei unu mesagiu, în care se promitu solemnlu, că va păstra cu credință constituțiunea, rezervânduși a depune jurământulu îndată ce starea sănătății sale îi va concede a vorbi.*

Berlinu, 15 Martie. Adă nopte împăratulu a durmitu foarte bine Apetitul e satisfăcător. Puterile

* Prin acetă se constată, că împăratulu *Fridericu* în adevăru nu pôte vorbi din cauza suferinței sale de gât. *Red.*

fisice suntu în creștere. Tușesce mai puțin și are flegmă mai puțină.

DIVERSE.

Alegerea porumbului pentru séménță.

Terma continuă și, după tôte prevederile, vomu scote plugulu la câmpu, pentru séménțatulele de primăveră, mai târziu ca în ceilalti ani. Și cum d'o cam dată ocupațiunile cultivatorulu sunt marginite, o bună întrebunțare a timpulu e în alegerea séménții de porumbu pentru la primăvară.

Cei mai mult plugari de prin România se plâng că nu potu ține ne-degeneratu porumbulu portocaliu și cinquantinulu și sunt, astfel nevoiți ași prefaca séménța tocmai când se dedase mai multu cu localitatea.

Acesti agricultori decă ar păstra următorele reguli aru fi mai rar siliți ași prefaca cu totulu séménța:

- 1) A nu se séména speciile diferite alătura unele de altele, de-ore-ce se corcescu.
- 2) A alege în toți anii — cu bă-gare de sémă — știuleții, cari s'au coptu mai bine pe covracu.
- 3) Din acestia a alege numai pe aceia de o formă mai regulată, cu bobele mai de unu feliu. Mai roșcate și lungărețe decă e vorba de portocaliu seu cinquantin galben.
- 4) A tăia cu micu toporase ambele vîrfuri a știuleților și a nu se séména decătu bobele aflate pe mijloculu știuletelui.
- 5) A se séména séménța provenită din recolta precedentă și nicu odată séménță veche. („*Gazeta Sătémului.*“)

Logodnă.

D-lu *Ioane Tocaciu,* cancelistu magistratulu și secretaru alu băncii de creditu și anticipațiun „Hațegana,“ s'a fidațatu în 4 Faur n. a. c. cu amabila *D-șoră Susana,* fica d-lui *Teodoru Popescu,* proprietaru în Hațegu.
Într'unu ceas bun!

Cursulu pieței Brașov

din 15 Martie st. n. 1888

Banecote romănesci	Cump.	8.47	Vend.	8.48
Argintu romănescu	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'ori	„	10.01	„	10.04
Lire turcescu	„	11.34	„	11.37
Imperial	„	10.34	„	10.37
Galbini	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescu	„	101.—	„	102.—
Discontulu	„	6 1/2—8%	pe anu.	

Numere singlarice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potu cumpăra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht.**

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

Notă. Italianulu dize: andare; Spaniolulu: *andar*; Francesulu: *aller,* — de unde lămurit se vede, că *andălescu* este unu cuventu strămoșescu din care s'a formatu unguresculu „indulni“.

355. *Zătâncă* pl. zătâncuri=locu adencit proposu.

356. *Julescu*=dubescu, șgăriu.

357. *Cotfosală*=zamă îngroșată; mixtum compositum.

358. *Libră*=muiere obraznică, fără picu de omenie.

Notă. Sub „libră“ se mai înțelege și „qeerulu“=pițula, pușorulu, băncuța, firfirica.

359. *Marmanziu*=ceva lucru de colóre purpuric. d. e. përul de pe capu.

La möră la Cioca-poca
Este-o fată-o chiamă *Doca*
Cu përul cam *marmansiu,*
Nu mi-o spune — că o sci!

360. *A se ciungări*=a-și rupe cörnele d. e. boii ori vacile.

361. *Tărnațu*=přidvoru.

362. *Ciuculină*=fată tunsă pe capu ori chiar cu përul rătezat, precum se îndatinăz a face „*șlăveritel.*“

[Va urma].

Căntece populare.

[Culese de *Iuliu Moldovan.*]

Când eram micu nu iubeam,
Unde mă culcam durmeam,
Dér de când am crescutu mare,
Trupulu meu odihnă n'are,
Nici odihnă și nici somn,
Nici odihnă ca de om.

D'ai fi mândra cum te ții,
Nu țar sta călții 'n scirii,
Dér ești, dragă, somnurosă,
Ai mânca málai cu móre
Și-ai dormi ständu în picioare.

Cum nu-i lucru îndemână
Când drăguța mi-i vecină.
Esu afară 'n capulu golu,
La plăcintă cu grosioru.

Decătu s'e o iau bătrână,
Mai bine cu capu 'n tină,
Că de tină m'oiu spála,
Dér de ea nu potu scăpa.

Ce folosu de omu frumosu,
Decă la vorbe-i cam prostu,
Fie badea și mai hădu,
Numai la vorbe de rëndu.

Fruță verde și-o nuia,
Cum s'e n'am inimă rea.
Eu iubescu, altu mi-o ia.

Frunză verde frunzică,
Dorul și mândra mă strică
De nu potu lucra nimic.
Frunză verde erba crește,
Vai de-aceia ce iubescu,
Nici nu móre, nici trăsescu,
Numai cătu se necăjesce,
Eu mă sci Dómne pe mine
Până-i lumea nu mi-i bine.

Pân' ce-i lelea mititea,
Draculu sci' de cându-i ea,
Și mazérea face pui
Șci-o dracu de cându-i.

Multu mă uitu din dealu la șesu,
Nu vedu ca alu mândrei mersu,
Se uțuțu din picioare
Ca condeilulu pe scrisore,
Se uțuțu din călcăe
Ca condeilulu pe hărtie.

Eu cu doru, badea cu doru,
Nu potu spune tuturor.
Doue doruri într'unu locu,
Nu trebe mai mare focu;
Doue doruri într'o țără
Nu trebe mai mare pară,
Arță-te focu de doru
Și pe tine badișor.

Horire-așu, horile'mi placu,
Nu potu hori că'su șeracu
Și la omulu ce-lu șeracu
Nici a hori nu-i e datu.

Cuprinsu-i ceriulu de noru,
Suflețelulu meu de doru,
Cuprinsu-i ceriulu de stele,
Suflețelulu meu de jele.

Măndruțu draga mea
Te-așu iubi de te-așu putea,
Dără mama nu te vrea,
Că nu ești de legea mea.
De ai fi o Romăneută,
Te-așu lua eu de mănută,
Și de-ar vrea mama ori ba,
Noi dragă ne-amu cumuna.

Bărba-te mândre bărbate,
Multu te laudă că m'ei bate,
Bate-mé, bătută'su eu
De când mănctu din blidulu țeu,
Imi facu concilulu pe măcau.
Zadia-i din lepedeu,
Precum mi-e și traiulu meu.

Măndra-i lelea n sərbătoru
Decă pune-unu caru de flori
Ș'o ólă de rumenele
Și merge la jocu cu ele.

Pasere dela Șimleu,
Móre mândra, moru și eu,
S'e ne pună lâng'olaltă
Într'unu copêșeu de piétră,
S'e se mire lumea tótă,
Că noi ne-amu fostu dragi odată.

No. 145 ex 1888.

EDICTŪ.

Dănilă Huruba, gr. cat. din *Varviză*, a intentat procesul divorțial contra muierii sale *Iftinia* născ. *Dușia*, gr. cat. din *Toplița română*, carea cu necredință l'a părăsit de mulți ani și a căreia ubicațiune nu e cunoscută.

Deci *Iftinia D. Huruba* născ. *Dușia*, prin acest Edict se provocă și se citează, ca în termen de un an și una zi dela prima publicare se se prezenteze la presidiul forului matrimonial delegat gr. cat. de I instanță din protopopiatul Giurgeului spre a fi confrontată cu bărbatul său și a răspunde la acțiune, *altcum se va da cursu liberu* procesului intentat, și dēnsa va fi suplinită prin curator *ad actum*.

Presid. forului matr. delegat gr. cat. de I instanță alu Giurgeului.
Giurgeu S. Miclăușu, la 8 Martie 1888. **Iuliu M. Montani**,
3-2 v.-protopop gr. cat. și pres. forului.

Nru 1888 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă spre scopul noiei inchirierii, respective arendării, a obiectelor mai jos amintite pe durata de 6 ani, se va ținea—pe lângă ulterioara aprobare din partea reprezentanței comunale orășenesci, **Joi în 5 Aprilie a. c. după prânzu la 3 ore**, pe baza condițiunilor contractuale și de oferte, cari se pot examina în orele oficiose din partea fiecărui la oficiolatul economic orășenesc, — o nouă pertractare la amintitul oficiolat.

Se provocă deci toți aceia cari voescu să ofereze de ași așterne celū multū până în 5 Aprilie a. c. la 12 ore din zi la administrato-

rul economic *Ernst Hintz* ofertele scripturistice inchise, provēdute cu unū timbru de 50 cr. și cu unū vadiu de 10% din chiria, respective arenda anuală oferată. Vadiul are se constea din bani gata seu hărtii de valōre. Se se amintescă în ofertū, că pentru care obiect se oferă, conținendū și dechiaratiunea, cumcă oferentului i sunt cunoscute condițiunile contractuale și de oferte și că se supunū lorū. Chiria, respective arenda, are se amintescă în ofertū atâtū în cifre, câtū și în litere.

Obiectele de inchiriatū, respective de arendatū, sunt următoarele:

1. Casa Nr. 16 cu grădina, chiria de până acum pe an	3150 fl.—
2. Berăria orășenescă	3271 fl.50
3. Cafeneaua de pe promenadă „ „ „ „ „	2001 „ —
4. Prăvăliă în casa Nr. 17 „ „ „ „ „	820 „ —
5. „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	240 „ —
6. „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	300 „ —
7. „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	200 „ —
8. Magazinū mai micū în pōrta uliței scheilor „ „	12 „ —
9. O pivniță sub Buciumū Nr. 584 „ „ „ „	12 „ —
10. Șatra de pe promenada de susū menită pentru cofetăria	40 „ —
11. Cărciuma orășenescă dela Bērsă pelângă eschiderea libertății de accisū.	

Brașovū, în 8 Martie 1888.

3-1

Magistratulū orășenescū.

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la renoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

52-37

Se deschide abonamentū pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 zi a lunei în numerī câte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiunī literare și științifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indivișilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMÂNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIV. — Apare în broșurī lunare câte de 2½—3½ cōle; și publică portretele și biografiile arhierilorū și preoșilorū mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū științelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, sērbători și diverse ocasiunī, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Apologie. Discușiunī filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei romānesci în vorbire și scriere înveritată și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună 1 fl.

Cuvēntări bisericesci la tōte sērbătorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntări bisericesci întrece tōte opurile de acestū soiū aparute până acum — avēndū și o notiță istoricā la fia-care sērbătoare, care arată timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectivă sērbătoare. Prețulū e 2 fl.

Barbu cobzarulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală. — Continuarea noiei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebe se se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istoricā națională. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șulțu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincēțiu Nicōră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și viorele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrōsa seu Cloșca cu puī ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii fōrte interesante și amusante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fōrte interesante și amusante. Prețulū 30 cr.

Colectă de recepte din economiā, industriā, comerțū și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economiā pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru invēțământulū intuitivū în folosul elevilorū normalī (preparandialī), a invēțătorilorū și a altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura nōstrā pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și invēțătorilorū ca celorū în prima liniā interesati.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Gramatica limbei romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā fōrte bogată a acestui op — cuprindēndū compozițiuni de totū soiulū de acte obveniente în referințele vieței socialī — se pōte întrebuița

cu multū folosū de cătră preoți, invēțători și alți cărturarī romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciunī, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scōla poporală pentru invēțători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eține cărți de rugăciunī:

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogată de rugăciunī și cântări bisericesci fōrte frumōse ilustrată. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticicā de rugăciunī și cântări bisericesci — frumōsū ilustrată, pentru prunci scolarī de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānză 26 cr.

Cărticicā de rugăciunī și cântări pentru prunci scolarī de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāsētoarei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isușū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.